

Avrupa Birliği tarafından
ortak finanse edilmektedir

alman
işbirliği

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

©GIZ/2024/Alı Saltan

Toplum Temelli Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)

Türkiye'deki mülteciler ve ev sahibi toplumun hassas bireyleri için çok yönlü sosyal hizmetler sağlamak ve faydalanıcıların sosyoekonomik ve bireysel açıdan güçlenmesine katkı sunmaktadır.

Genel Bakış

Türkiye, dünyadaki en büyük mülteci nüfusuna ev sahipliği yapmaktadır. 2024 itibariyle, yaklaşık 2,8 milyon Suriyeli ve 221.000 uluslararası koruma altında birey, ülkeyi ikinci vatan kabul etmektedir. Türkiye'nin ihtiyacı olan herkese sosyal hizmet sağlama konusundaki muazzam çaba ve başarılarına rağmen, ülkenin pek çok bölgesinde koruma, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimde zorluklar yaşanmaktadır. 2023 yılında yaşanan 6 Şubat depremleri ve ekonomik sıkıntılar, durumun daha da kötüleşmesine yol açmıştır. Kadın reisli haneler ve engelli bireyler gibi hassas durumdaki topluluklar bu zorluklardan daha çok etkilenenler arasındadır. Dil bariyeri, sosyal entegrasyonu engellemekte, sınırlı kaynaklar, farklı gruplar arasında gerilime yol açabilmektedir. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşları (STK'lar), ülkenin görece daha az hizmet alan bölgelerinde hizmet sunumundaki boşlukları, kamu kurumları ile iş birliği içinde, doldurma potansiyeline sahiptir.

Yaklaşımımız

Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ), uygulayıcı ortaklarıyla birlikte, 2015 yılından bu yana Türkiye'nin mültecilere yönelik müdahale çalışmalarını etkin olarak desteklemektedir. CLIP, mültecilerin ve ev sahibi toplulukların hem acil hem de uzun vadeli ihtiyaçlarına odaklanarak kişisel ve sosyoekonomik dayanıklılıklarını güçlendirmeyi hedeflemektedir. Yerleşme yaklaşımı doğrultusunda, proje görece az hizmet alan bölgelerdeki topluluk temelli yerel inisiyatifleri güçlendirmektedir. Bu yaklaşım, koruma ve nakit yardımı gibi insani yardım bileşenlerini, yerel inisiyatiflerin teknik kapasitelerini güçlendirme çabalarıyla birleştirerek insani yardım-kalkınma-barış bağlantısını başarıyla işler hale getirmektedir.

Proje amacı	Geçici ve uluslararası koruma altındaki bireyler ve ev sahibi toplumun hassas durumdaki üyeleri için bireysel ve sosyoekonomik dayanıklılığının geliştirilmesi
Uygulayan	Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)
Görevlendiren kurum	Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları Birimi (ECHO), Alman Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ)
Proje bölgesi	Görece daha az hizmet alan bölgelere odaklanılarak Türkiye geneli
Ortaklar ve Paydaşlar	Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcılığı Makamı (baş yürütücü kurum), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Sivil Toplum Kuruluşları (STK), Belediyeler
Hedef kitle	Geçici ve uluslararası koruma altındaki bireyler ve ev sahibi topluma mensup hassas bireyler
Toplam süre	Ocak 2021 – Nisan 2027
Toplam bütçe	42.000.000 Avro (ECHO tarafından 23.000.000 Avro ve BMZ tarafından 19.000.000 Avro)

Ülke çapındaki uygulayıcı ortak kurumları bir araya getiren ADA Türkiye'nin (GIZ CLIP Akran Destek Ağı) kurulması, Türkiye genelinde en hassas durumdaki grup ve bireylere yönelik desteğin sürdürülebilirliğine katkı sağlamaktadır.

Suriye'de 2024 yılının son aylarında yaşanan gelişmeler, Türkiye'deki Suriyelilerin durumunu önemli ölçüde etkilemektedir. Bu etki proje tarafından düzenli olarak izlenmektedir. Belirsizlik ve olası gerginlikler göz önüne alındığında, CLIP proje etkinlikleri, Türkiye'yi özellikle bu önemli geçiş döneminde desteklemede daha da geçerli ve kritik öneme sahip hale gelmektedir.

©GIZ/2024/Alı Saltan

**ADA
TÜRKİYE**

**YERELLEŞME İÇİN SİVİL TOPLUM
AKRAN DESTEK AĞI**

ADA Türkiye (GIZ CLIP Akran Destek Ağı) - Sürdürülebilir Kriz Müdahalesi

GIZ CLIP Akran Destek Ağı; kapasite geliştirme, işbirliği, koordinasyon ve sürdürülebilirlik için CLIP uygulama ortağı olan STK'lar arasında akran öğrenimi ve bilgi/tecrübe paylaşımını temel alan bir yaklaşıma odaklanmaktadır. Bunu yaparken ise, yerel inisiyatifleri desteklemeye özellikle vurgu yapmakta, farklı büyüklük ve kapasitelerdeki CLIP uygulama ortakları arasında etkin bir iş birliği için bir çerçeve sunmaktadır. Ayrıca, STK'ların birlikte çalışabilecekleri, kapasitelerini geliştirebilecekleri, birbirlerine ve kamusal hizmetlere yönlendirme için yeni kanallar oluşturabilecekleri, görünürlüklerini artıracakları ve gelecekte (ulusal ve uluslararası) fon kaynaklarına erişimlerini artıracakları sürdürülebilir bir mekanizma sağlamaktadır.

Projenin Bileşenleri

1. Koruma ve Özel Destek Hizmetlerinin İyileştirilmesi:

Koruma hizmetleri, hassas bireylerin psikososyal ve sosyoekonomik dayanıklılığını güçlendirmek amacıyla tüm ortak kuruluşlar tarafından sağlanır. Bunlara, psikososyal destek (PSS), hukuki ve sosyal danışmanlık ve engelli kişiler, cinsel ve toplumsal cinsiyet temelli şiddet mağdurları, LGBTQIA+ bireyler ve çocuk işçilere sağlanan özel destek dahildir.

2. Yaygın Eğitime Erişimin Artırılması:

Hedef grupların ihtiyaçlarına göre düzenlenen dil ve yaşam becerileri kursları gibi yaygın eğitim hizmetleri topluma ve ekonomik hayata entegrasyonu artırır. Türkçe dil yeterliliği, işgücü piyasasına erişim ve farklı gruplar arası etkileşim için önemlidir. Projenin yaygın eğitim hizmetleri faydalanıcı merkezlidir, tüm toplum kesimlerince erişilebilirdir ve Avrupa Konseyi tarafından belirlenen kriterlere uygundur.

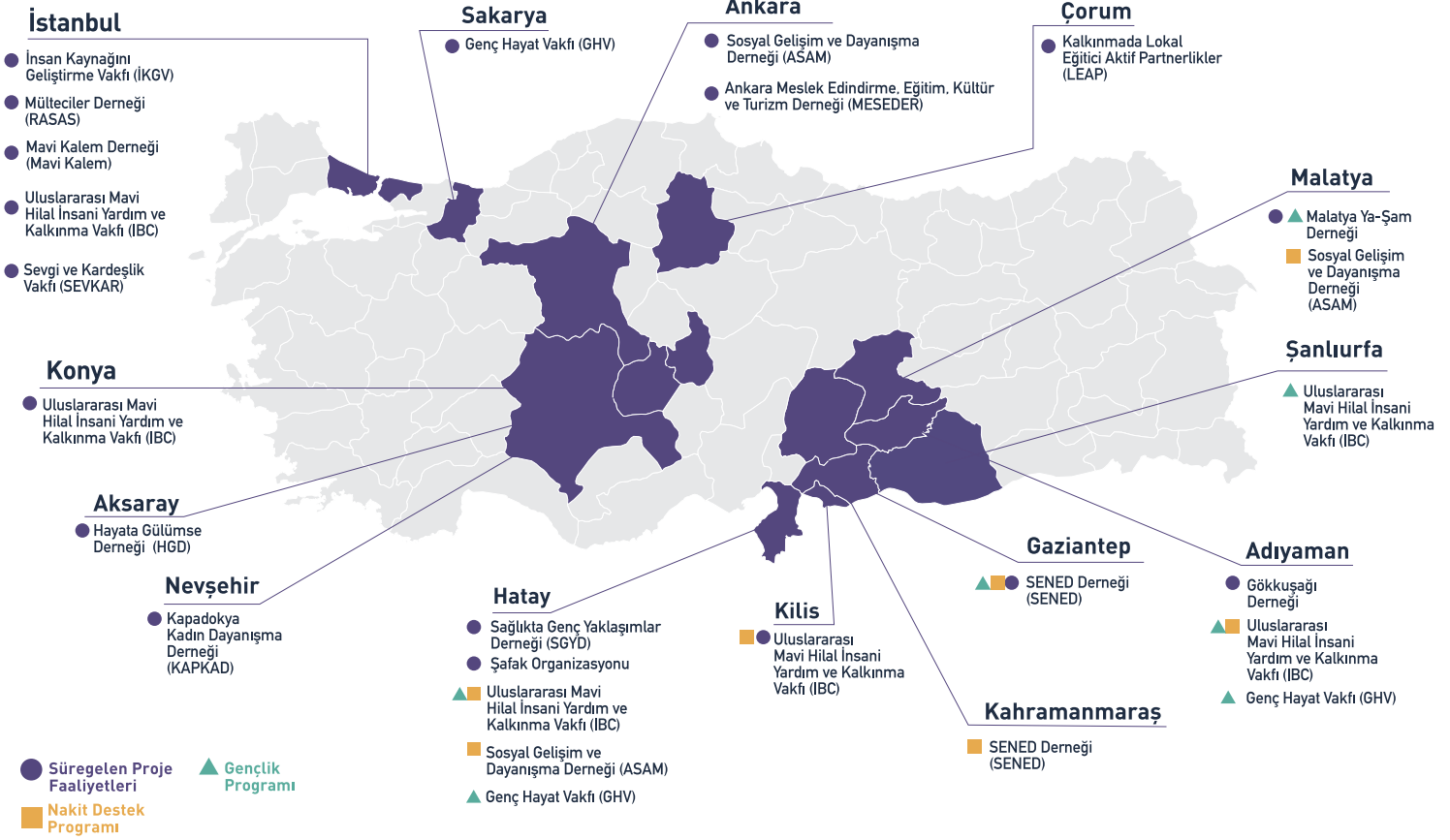
3. Kültürlerarası Anlayış ve Sosyal Uyumun Desteklenmesi:

CLIP, kültürlerarası etkileşimi ve sosyal uyumu destekler. Sosyal uyum faaliyetleri hem yerel hem de kurumsal düzeylerde gerçekleştirilmektedir. Proje, farklı hedef gruplarına mensup bireyleri birbirleriyle ve ilgili paydaşlarla bir araya getiren sosyal programlar, kültürel aktiviteler ve diyalog etkinliklerini hayata geçirir. Düzenli sosyal ve kültürel etkileşim, sosyal gerginlikleri azaltır ve farklı gruplar arasındaki karşılıklı anlayışı güçlendirir.

4. Kapasite Güçlendirme ve İşbirliği:

CLIP, uygulama ortağı olan sivil toplum kuruluşlarının teknik ve kurumsal kapasitelerini güçlendirmeye özel bir önem vermektedir. Proje, ortağı olan STK'lara ihtiyaç temelli eğitimlerle destek sunduğu gibi, ADA Türkiye akran destek ağı aracılığıyla STK ortakları arasındaki iş birliğini ve koordinasyonu da geliştirir. Akran öğrenme yaklaşımını teşvik ederek farklı büyüklük ve kapasitelere sahip ortaklar arasında bilgi, beceri, tecrübe ve kapasite paylaşımını destekler. Yereldeki potansiyeli açığa çıkarmak ve güçlendirmek amacıyla STK'lar arasında etkileşimi, paylaşımı, iş birliğini, koordinasyonu ve görünürlüğü artıracak faaliyetleri STK ortaklarıyla birlikte planlayarak uygular ve izler.

Toplum Temelli Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP) Uygulama Ortakları Haritası

Önemli Başarılar

Aralık 2024 itibariyle, ADA Türkiye ve ortak STK'ların hedef kitlelerini güçlendirme çabalarında elde ettikleri bazı önemli başarılar şunlardır:

Yaygın Eğitim: 16.000'den fazla katılımcı, yaygın eğitim kurslarına kaydolmuştur.

Nakit Destek Programı: Depremden etkilenen yaklaşık 10.000 haneye tek seferlik çok amaçlı nakit yardımı sağlanmıştır.

Kültürlerarası Faaliyetler: 124.000'den fazla katılımcı, sosyal uyumu teşvik etmek için gerçekleştirilen kültürlerarası faaliyetlere katılmıştır.

Yönlendirme Hizmetleri: 29.000'den fazla kişi kurum dışı (kamusal ve/veya farklı paydaşlarca sunulan) hizmetlere yönlendirilmiştir.

Özel İhtiyaç Desteği: ADA Türkiye ortak kurumları, özel ihtiyaç sahibi bireyleri desteklemeye odaklanan 25 projeyi başarıyla hayata geçirmiştir.

Deprem Müdahalesi: ADA Türkiye, 6 Şubat depremlerinden etkilenen 31.000 kişiye destek vermiştir.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Farkındalığı: 14.500'den fazla katılımcı, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi için tasarlanmış farkındalık artırma faaliyetlerine katılmış ve katılımcıların bir kısmı bunu takiben bireysel destek hizmetlerinden faydalanmıştır.

Koruma: 120.000'den fazla kişi, bireysel ve grup psikososyal destek, yasal ve sosyal danışmanlık ve vaka yönetimi dahil olmak üzere koruma hizmetlerinden yararlanmıştı.

Sosyal Uyumun Teşviki: Farklı gruplar arasında sosyal uyumu teşvik etmek için 3.000'den fazla etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Değişimin Öncüsü Kadınlar: Saher'in Hikayesi

“Kadın dayanışması, kadınların cinsiyetlerinden dolayı karşılaştıkları ayrımcılıkla mücadelede en önemli desteklerden biri”

Saher, 1999 yılında Suriye’de doğdu. Henüz lisedeyken, ailesi ile yaşadığı bölgede iç çatışmalar arttı. Can güvenliği riski yaşamaları üzerine ailesi ile 2014 yılında Türkiye’ye sığındı.

Türkiye’de güvenli bir ortam bulmuş olsa da Saher ne yazık ki eğitimine devam edemedi. 2020 yılında kendisi gibi Suriyeli olan biriyle evlendi ve şu anda neredeyse dört yaşında bir oğlu var.

2021 yılında İKGV Esenler Çok Amaçlı Destek Ofisi ile tanıştı ve merkezden psikososyal destek aldı. Hukuk semineri, kadın dayanışma programları, psikologlarla grup çalışması, sosyal uyum kadın dayanışma programı ve kadın koruma programları dahil olmak üzere çeşitli faaliyetlere katıldı.

©GIZ/2022/Ali Saltan

©GIZ/2022/Ali Saltan

Şubat 2022’de Kadın Koruma Programı için kolaylaştırıcı olarak eğitim almaya davet edildi. Türkiye’ye geldikten kısa bir süre sonra Türkçe öğrenmeye başlayan Saher, diğer Suriyeli kadınlara dil eğitimi vermeye karar verdi. Sosyal medyayı kullanarak kadınlara gönüllü olarak dil eğitimi verebileceğini duyurdu ve 100’den fazla kadından yanıt aldı. Kadınları bir WhatsApp grubu aracılığıyla buluşturdu. Ardından çevrimiçi Türkçe eğitimlerine başladı.

Saher, kadınlar için yararlı eğitim videoları hazırlamak amacıyla bireysel çabalarıyla video montaj yapmayı öğrendi. Amatör olmasına rağmen Türkçe dil eğitimi konularında videolar hazırladı ve paylaştı. Saher, savaş sebebiyle yarım kalan eğitimine devam etmeyi planlıyor. Türkiye’ye geldiğinde sorunlarla yalnız başına mücadele ettiğini hatırlıyor ve diğer kadınları bu mücadelede yalnız bırakmamak konusunda kararlı.

“Kadın dayanışması” diyor Saher, “kadınların cinsiyetlerinden dolayı karşılaştıkları ayrımcılıkla mücadelede en önemli desteklerden biri”.

Yayımlayan:

Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ)

Kayıtlı olduğu adresler:

Bonn ve Eschborn, Almanya

GIZ Ankara Ofisi

Aziziye Mah., Pak Sk. No. 1/101, 06680

Çankaya/Ankara, Türkiye

T: +90 312 466 70 80

F: +90 312 467 72 75

E: clip.info@giz.de

Web: <https://www.giz.de/en/worldwide/130731.html>

Proje:

Toplum Temelli Yerel İnisiyatifler Projesi (CLIP)

Sorumlu:

Hildegard Vogelmann, Proje Yöneticisi

Editör:

Mutlu Yetkin, İletişim Uzmanı

Tasarım:

Cansu Kurnaz

Harita:

Bu baskıda yer alan haritalar yalnızca bilgilendirme amaçlıdır ve hiçbir koşulda uluslararası sınırlar ve kara sınırları hukuku kapsamında tanınma teşkil etmemektedir. GIZ, bu haritaların tamamen güncel, doğru veya eksiksiz olması ile ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Bunların doğrudan veya dolaylı kullanımından ileri gelen herhangi bir zarara ilişkin hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir.

Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları Birimi (ECHO) ve Alman Federal Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) adına.

BMZ posta adresi poststelle@bmz.bund.de www.bmz.de

Ankara, 2025